

ПРАВИЛНИК на Фонд „Научни изследвания“

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С този правилник се уреждат организацията и дейността на Фонд „Научни изследвания“, наричан по-нататък „Фонда“.

Чл. 2. Управителят на фонда е второстепенен разпоредител с бюджет към министъра на образованието и науката.

Чл. 3. (1) Фондът има за цел да подкрепя финансово проекти и дейности за насърчаване и развитие на научните изследвания в съответствие със:

1. Европейската рамка за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (ОВ, С 198 от 27.06.2014 г.);

2. Националната стратегия за научни изследвания;

3. Националната програма за реформи;

4. Рамкови програми с определени приоритети на Европейския съюз, както и други европейски и международни инициативи;

5. Европейската и националната пътна карта за научноизследователска инфраструктура.

(2) Фондът със съдействието на Министерството на образованието и науката работи в координация с другите институции, финансиращи научни изследвания.

(3) Фондът участва в подготовката и изпълнението на програмите, определени в бюджета в програмен формат на Министерството на образованието и науката в съответствие с указанията на министъра на образованието и науката.

(4) Финансовото стимулиране на научните изследвания се осъществява по начин, който гарантира ефективност и прозрачност на разходването на публичните средства.

Чл. 4. (1) Фондът осигурява финансова подкрепа за осъществяването на научни изследвания на световно ниво и развитие на научен капацитет в Република България, свързани със:

1. създаването на нови научни знания;

2. българската история, език, култура и национална идентичност;

3. насърчаването на развитието на природните, техническите, хуманитарните и обществените науки;

4. решаването на проблеми в областта на икономиката, образованието, селското стопанство, екологията, обществените процеси, човешките ресурси, сигурността, отбраната и здравето.

(2) Дейността по ал. 1 се осъществява чрез финансиране на национални научни програми и проекти за научни изследвания във висшите училища и научните организации в Република България, следвайки международно признатите стандарти и отчитайки съществуващия национален научен потенциал и обществените нужди и приоритети.

(3) Научноизследователската дейност обхваща фундаменталните и приложните научни изследвания, включително дейности по разпространението на получените научни резултати.

(4) Насърчаването на научните изследвания се осъществява по научни области или по приоритети и направления, определени в национални и европейски стратегически и програмни документи за развитие на научните изследвания.

Чл. 5. (1) Фондът финансира проекти чрез конкурси, които излизат извън обхвата на чл. 107, параграф 1 от Договора за функциониране на Европейския съюз съгласно Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации.

(2) Фондът финансира проекти чрез конкурси, включващи мерки, които представляват държавна помощ според условията на Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации, условията на Глава III, Раздел 4 от Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ, L 187/1 от 26.06.2014 г.), както и по Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis (ОВ, L 352/1 от 24.12.2013 г.).

(3) За конкурси по ал. 2 се прилагат процедурите, предвидени в Закона за държавните помощи, като характерът и съдържанието на предвидените мерки, определени в Насоките за кандидатстване в конкурса, съответстват на приложимия към тях режим на държавни помощи.

Чл. 6. (1) Фондът поддържа и ежегодно обновява следните бази данни:

1. „Учени, участващи в дейността на Фонд „Научни изследвания“ - по научни области;
2. „Оценители на проекти“ - български и чуждестранни независими експерти за оценка на проекти по научни области за конкурсите на Фонда;
3. „Проекти“ - текущи и приключили проекти, финансирани от Фонда по видове конкурси и по научни области или тематични приоритети.

(2) Научните области по ал. 1 са, както следва:

1. биологически науки;
2. математически науки и информатика;
3. медицински науки;
4. науки за земята;
5. обществени науки;
6. селскостопански науки;
7. технически науки;
8. физически науки;
9. химически науки;
10. хуманитарни науки.

(3) Създаването и обновяването на базите данни се осъществяват по реда, определен в този правилник, и по вътрешни правила, приети от Изпълнителния съвет.

(4) Базите данни по ал. 1, т. 1 и 3 са публично достъпни чрез интернет страницата на Фонда на български и английски език.

(5) Фондът предоставя необходимата информация за включване в Регистъра на научната дейност в Република България по чл. 7б от Закона за насърчаване на научните изследвания и използва данните от него при създаване и поддържане на базите данни по ал. 1.

Чл. 7. (1) Базата данни по чл. 6, ал. 1, т. 1 се изготвя въз основа на информация от Регистъра на научната дейност в Република България и на информация, предоставена от самите учени. В базата данни се включват лицата, притежаващи образователната и научна степен „доктор“ или научна степен „доктор на науките“ и са:

1. участвали като ръководители или членове на научни колективи на проектни предложения в конкурси на Фонда от предходната и текущата година;

2. участвали като ръководители или членове на научни колективи на проекти, които са финансирани от Фонда по конкурсни сесии от предходните пет години,

3. или са били председатели или членове на Изпълнителния съвет, или на научно-експертни комисии на Фонда от предходните пет години.

(2) В базата данни по чл. 6, ал. 1, т. 2 се включват всички български и чуждестранни учени, които са заявили съгласие да оценяват проектни предложения и/или отчети на проекти, финансирани от Фонда, и отговарят на условията, определени в приложението.

Чл. 8. Министърът на образованието и науката контролира дейността на Фонда чрез:

1. утвърждаване на Годишната оперативна програма на Фонда;

2. мониторинг и анализ на дейността на Фонда;

3. приемане на Годишния отчет за дейността на Фонда;

4. утвърждаване на оценката за дейността на Фонда, предложена от комисията по Правилника за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност, осъществявана от висшите училища и научните организации, както и на дейността на Фонд „Научни изследвания“;

5. осъществяване на контрол чрез Инспектората и Звеното за вътрешен одит на Министерството на образованието и науката;

6. оценка на дейността на Фонд „Научни изследвания“ от чуждестранни експерти, организирана през четири години.

Глава втора

ОРГАНИ НА ФОНДА

Раздел I

Общи разпоредби

Чл. 9. Органи за управление на Фонда са:

1. Изпълнителният съвет;
2. председателят на Изпълнителния съвет;
3. управителят.

Чл. 10. Към Фонда се създават научно-експертни комисии, които в зависимост от функциите, които изпълняват, са временни и постоянни.

Раздел II

Изпълнителен съвет

Чл. 11. (1) Изпълнителният съвет се състои от единадесет членове и включва десет представители на научната общност - по един представител от всяка от научните области, по чл. 6, ал. 2, и представител на Министерството на образованието и науката.

(2) Представителите на научната общност трябва да са хабилитирани лица, да отговарят на минималните изисквания, определени в приложението към чл. 7, ал. 2, и да са:

1. ръководили научни колективи на успешно завършени международни или национални научноизследователски проекти, финансирани на конкурсен принцип;

2. били научни ръководители на докторанти, придобили образователна и научна степен „доктор“.

(3) Предложенията за представители на научната общност в Изпълнителния съвет се правят от ръководствата на висшите училища, Българската академия на науките, Селскостопанската академия, националните центрове по проблемите на общественото здраве или други научни организации. Предложения могат да правят и не по-малко от пет хабилитирани учени.

(4) Предложения по ал. 3 се представят в писмена форма до министъра на образованието и науката не по-късно от два месеца преди изтичане на мандата на Изпълнителния съвет.

(5) Не могат да бъдат членове на Изпълнителния съвет:

1. ректорите, заместник-ректорите и деканите на факултети във висшите училища;

2. председателят, заместник-председателите и научните секретари на Българската академия на науките и на Селскостопанската академия;

3. директорите и заместник-директорите на научни институти, на националните центрове по проблемите на общественото здраве или ръководители на други научни организации и техните заместници;

4. лица, осъждани за умишлено престъпление от общ характер на лишаване от свобода;

5. лица, поставени под запрещение;

6. лица, причинили виновно имуществени вреди на Фонда;

7. ръководители или членове на научен колектив на текущи проекти, които са финансирани от Фонда.

(6) Министърът на образованието и науката определя със заповед членовете на Изпълнителния съвет въз основа на предложенията, направени по реда на ал. 3 в срока по ал. 4. Ако няма предложения

от определена научна област, министърът на образованието и науката определя член на Изпълнителния съвет от съответната научна област, който отговаря на изискванията по ал. 2 и 5.

(7) Членовете на Изпълнителния съвет се определят за срок две години с право на не повече от два последователни мандата. При предсрочно освобождаване или включване на нов член на Изпълнителния съвет за един мандат се смята времето, в което лицето е заемало съответната длъжност повече от една година.

Чл. 12. (1) Член на Изпълнителния съвет може да бъде освободен преди изтичане на неговия мандат със заповед на министъра на образованието и науката:

1. по негово писмено заявление;
2. при обективна невъзможност да изпълнява задълженията си;
3. при отсъствие от заседания на Изпълнителния съвет в четири последователни месеца;
4. при нарушаване на разпоредбите на този правилник;
5. при установяване на конфликт на интереси в работата му;
6. при настъпване на някое от обстоятелствата по чл. 11, ал. 5.

(2) Министърът на образованието и науката определя нов член на Изпълнителния съвет от същата научна област, който отговаря на изискванията по чл. 11, ал. 2 и 5, за оставащия срок на мандата на основата на предложенията по чл. 11, ал. 3.

(3) При незадоволителна оценка на дейността на Фонда за предходната година министърът на образованието и науката може да:

1. освободи Изпълнителния съвет преди изтичане на неговия мандат;
2. предложи на Изпълнителния съвет да освободи управителя преди изтичане срока на неговия договор за управление.

Чл. 13. Изпълнителният съвет:

1. подпомага министъра на образованието и науката при провеждане на политиката за развитие на научните изследвания в съответствие с Националната стратегия за научни изследвания и други стратегически и програмни документи, имащи отношение към развитието на научните изследвания в България;

2. одобрява проект на Дългосрочен план за работа и развитие на Фонда и индикативна финансова рамка за програмния период на Европейския съюз и ги предлага за утвърждаване от министъра на образованието и науката;

3. ежегодно одобрява и представя на министъра на образованието и науката годишен отчет за дейността на Фонда;

4. одобрява проект за бюджет на Фонда за следващата година и го предлага на министъра на образованието и науката до 31 януари на текущата година;

5. взема решение за новите конкурси, които да бъдат включени в годишната оперативна програма на Фонда;

6. одобрява годишната оперативна програма на Фонда и я предлага на министъра на образованието и науката за утвърждаване;
7. одобрява правила за определяне състава на научно-експертните комисии, избира техните членове и приема отчетите за тяхната работа;
8. одобрява правила за допустимите разходи за различните видове конкурси и указания за изразходване и отчитане на средствата, предоставени от Фонда, по предложение на управителя;
9. взема решения за откриване на конкурсните процедури и одобрява конкурсната документация, включваща и методика за оценка и класиране на проекти;
10. за всеки конкурс утвърждава списък с класираните проекти, които са одобрени за финансиране;
11. одобрява критерии за оценяване на изпълнението на проектите и правила за текущ контрол на изпълнението на договорите за финансиране на проекти;
12. взема решения за разходването на средствата съобразно условията на чл. 22 от Закона за насърчаване на научните изследвания и този правилник;
13. взема решения, свързани със защитата и управлението на интелектуалната собственост на Фонда;
14. осъществява контрол върху набирането и изразходването на средствата на Фонда;
15. провежда конкурс за управител на Фонда съгласно чл. 19 и 20.

Чл. 14. (1) Изпълнителният съвет взема решения с мнозинство от повече от половината от поименния си състав, освен ако в този правилник не е предвидено друго.

(2) В заседанията на Изпълнителния съвет участва и управителят с право на съвещателен глас.

(3) За заседанията на Изпълнителния съвет се води протокол. Протоколът се подписва от председателя и членовете на Изпълнителния съвет и от секретаря на Изпълнителния съвет - служител на фонда. Протоколите и приложенията към тях се съхраняват във Фонда и са с публичен достъп.

(4) Всички решения на Изпълнителния съвет задължително съдържат мотиви. Решенията на Изпълнителния съвет се публикуват на интернет страницата на Фонда заедно с мотивите не по-късно от две седмици след вземане на решението.

(5) Членовете на Изпълнителния съвет отговарят солидарно за имуществените вреди, които са причинили вследствие на своята дейност на Фонда.

Чл. 15. Председателят и членовете на Изпълнителния съвет, с изключение на представителя на Министерството на образованието и науката, получават възнаграждение в размер до 450 лв. на месец. Те имат право на възнаграждение само за месеците, през които са участвали в заседания.

Чл. 16. В своята дейност Изпълнителният съвет може да се подпомага чрез консултации и препоръки от национални или чуждестранни експерти в съответните научни области.

Раздел III

Председател на Изпълнителния съвет

Чл. 17. (1) Председателят на Изпълнителния съвет се избира с тайно гласуване измежду неговите членове за срок две години без право на два последователни мандата. За избран се смята кандидатът, получил не по-малко от 2/3 гласове на всички членове на Изпълнителния съвет.

(2) Председателят на Изпълнителния съвет определя дневния ред, свиква и ръководи заседанията на Изпълнителния съвет.

(3) Председателят на Изпълнителния съвет сключва с кандидата, определен с конкурс съгласно чл. 19, ал. 1, или с временния управител, определен по реда на чл. 19, ал. 5, договор за управление за управител на Фонда.

(4) Председателят на Изпълнителния съвет прекратява договора за управление с управителя на Фонда по реда на чл. 19, ал. 6.

Чл. 18. (1) При осъществяване на своите функции председателят на Изпълнителния съвет се подпомага от заместник-председател, който се избира при условията и по реда на чл. 17, ал. 1.

(2) При отсъствие на председателя на Изпълнителния съвет неговите функции се изпълняват от заместник-председателя.

Раздел IV

Управител

Чл. 19. (1) Управителят на Фонда се определя чрез конкурс, проведен от Изпълнителния съвет.

(2) Председателят на Изпълнителния съвет сключва договор за управление с управителя на Фонда за срок две години.

(3) Управителят на Фонда трябва да има опит в управление или мониторинг и контрол на проекти или програми в областта на научните изследвания или на научните организации или на висшите училища.

(4) За управителя се прилагат изискванията по чл. 11, ал. 5.

(5) При изтичане на договора с управителя, при освобождаването му по реда на ал. 6 или при временна невъзможност да изпълнява задълженията си Изпълнителният съвет определя временен управител до сключване на договор за управление с нов управител, определен с конкурс по ал. 1, или до отпадане на временната невъзможност за изпълнение на задълженията.

(6) Управителят може да бъде освободен с решение на Изпълнителния съвет преди изтичане срока на договора по ал. 2, при условията на чл. 12, ал. 1 или при системно неизпълнение на задълженията, определени в чл. 21.

Чл. 20. (1) Конкурсната процедура за управител се провежда от Изпълнителния съвет, който може да определи и външни експерти, които имат съвещателен глас. Преди съставянето на списъците с допуснатите и недопуснатите кандидати всеки член на Изпълнителния съвет и външните експерти попълват декларация за липса на личен интерес от провеждането на конкурса и липса на отношения с някого от кандидатите, които пораждат основателни съмнения в неговата безпристрастност.

(2) Конкурсът за управител се обявява с решение на Изпълнителния съвет, с което се определят:

1. минималните и специфичните изисквания, на които трябва да отговаря кандидатът за управител, кратко описание на задълженията и информация за размера на основната заплата;

2. начинът за провеждане на конкурса и методика на оценка;

3. необходимите документи, мястото и срокът за подаването им.

(3) Оповестяването на конкурса се извършва с публикуване на обявление в един централен ежедневник и едновременно с това на интернет страницата на Фонда.

(4) Кандидатите подават писмено заявление и приложения към него съгласно обявлението по ал. 3. Заявления, подадени след изтичане на срока, посочен в обявлението по ал. 3, не се разглеждат. До участие в конкурса не се допускат лица, които не са представили всички необходими документи или представените документи не удостоверяват изпълнението на изискванията. Решението за допускане се взема от Изпълнителния съвет.

(5) Списъците на допуснатите и недопуснатите кандидати се обявяват до седем работни дни от крайната дата за подаване на документите. До три работни дни след обявяването всеки недопуснат кандидат може да подаде жалба до Изпълнителния съвет. Изпълнителният съвет приема или отхвърля жалбата в срок пет работни дни, като писмено уведомява кандидата за взетото решение. Жалбата не спира конкурсната процедура.

(6) Конкурсът за управител се провежда на три етапа:

1. подбор на основа на представените документи за степента на покриване на минималните и специфичните изисквания, определени в ал. 2, т. 1;

2. оценка на писмена концепция за организацията и дейността на Фонда, представена от кандидата;

3. събеседване с Изпълнителния съвет.

(7) След оценката по ал. 6, т. 1 и 2 Изпълнителният съвет обявява кандидатите, които са допуснати и които не са допуснати до следващия етап. Събеседването се провежда не по-рано от седем работни дни след уведомяването за допускане до този етап. Събеседването включва защита на концепцията и допълнителни въпроси.

(8) Въз основа на проведения конкурс и получените оценки Изпълнителният съвет класира на първо и второ място кандидатите с най-високи оценки и изготвя протокол за резултатите от конкурса. Решението се обявява и всички кандидати, допуснати до събеседване, се уведомяват писмено.

(9) Всеки участвал в проведения конкурс кандидат, който не е класиран на първо място, може да подаде в срок пет работни дни от обявяване на решението възражение до Изпълнителния съвет, в което да посочи мотивите за своето несъгласие с оценката. Изпълнителният съвет се произнася в срок пет работни дни, като може да приеме възражението за основателно или да го отхвърли. Когато Изпълнителният съвет приеме, че възражението е основателно, конкурсната процедура се прекратява и се насрочва нов конкурс в двуседмичен срок.

(10) В срок двадесет работни дни от решението на Изпълнителния съвет председателят на Изпълнителния съвет сключва договор за управление с кандидата, класиран на първо място. Ако в този срок кандидатът не се яви за сключване на договора за управление, договор се сключва с класирания на второ място кандидат. Ако и класираният на второ място не се яви за сключване на договора, Изпълнителният съвет отразява това в протокол и насрочва нов конкурс в двуседмичен срок.

(11) Ако никой от явилите се кандидати не се представи успешно, Изпълнителният съвет отразява това в протокол и насрочва нов конкурс в двуседмичен срок.

Чл. 21. (1) Управителят:

1. представлява Фонда;
 2. организира и ръководи оперативната дейност на Фонда в съответствие с приетите от Изпълнителния съвет решения;
 3. въз основа на решение на Изпълнителния съвет по чл. 13, т. 5 изготвя годишната оперативна програма и я представя за одобрение на Изпълнителния съвет;
 4. изготвя годишния отчет за дейността на Фонда и го представя за одобрение на Изпълнителния съвет;
 5. изготвя проекта на бюджет на Фонда и го представя за одобрение на Изпълнителния съвет;
 6. за всеки конкурс предлага на Изпълнителния съвет проект на конкурсна документация, изготвен от работна група съгласно чл. 37, ал. 4;
 7. открива със заповед конкурсите на Фонда въз основа на решенията на Изпълнителния съвет и годишната оперативна програма;
 8. сключва договорите за предоставяне на средства от Фонда;
 9. упражнява контрол по процедурите за мониторинг и оценка на изпълнението на финансираните проекти;
 10. докладва на Изпълнителния съвет за ефективното управление и използване на научната инфраструктура, закупена по проекти, финансирани от Фонда;
 11. представя на Изпълнителния съвет тримесечен доклад за изпълнение на решенията на съвета и за изразходването на средствата на Фонда;
 12. изготвя ежегоден доклад за ефективността на публичните финанси, отделени за научни изследвания, и го представя на Изпълнителния съвет и на министъра на образованието и науката;
 13. решава всички останали административни въпроси, които не са от изключителната компетентност на Изпълнителния съвет или на научно-експертните комисии.
- (2) Управителят е работодател на служителите на Фонда.
- (3) Управителят може да сключва договори с национални или чуждестранни експерти за подпомагане дейността на Фонда след съгласуване с Изпълнителния съвет. Експертите получават възнаграждение, определено от Изпълнителния съвет.

(4) В изпълнение на решенията на Изпълнителния съвет управителят сключва договори с национални, чуждестранни или международни организации за съвместни програми, обмен на опит или други дейности, свързани с изпълнението на целите на фонда.

Раздел V

Научно-експертни комисии

Чл. 22. (1) Научно-експертните комисии осъществяват дейностите, определени в Закона за насърчаване на научните изследвания, този правилник и решенията на Изпълнителния съвет.

(2) Членовете на научно-експертните комисии са хабилитирани лица.

Чл. 23. (1) Членовете на научно-експертните комисии се определят с решение на Изпълнителния съвет в съответствие с правилата по чл. 13, т. 7 и трябва да:

1. отговарят на минималните изисквания, определени в приложението към чл. 7, ал. 2;
2. са ръководили или участвали в национални или международни научни проекти;
3. са заявили желание да участват в постоянна научно-експертна комисия за съответния мандатен период или във временна научно-експертна комисия за съответния конкурс.

(2) За членовете на научно-експертните комисии се прилагат изискванията по чл. 11, ал. 5, т. 1 - 6.

(3) Управителят сключва договори с членовете на научно-експертните комисии.

(4) Членовете на временна научно-експертна комисия не могат да участват самостоятелно и/или като ръководители или членове на научни колективи, които кандидатстват с проекти, за чието оценяване е определена комисията. Членове на временна научно-експертна комисия декларират, че не са в конфликт на интереси и на гореописаните обстоятелства.

(5) Членовете на постоянните научно-експертни комисии не могат да оценяват изпълнението на текущи проекти, в които участват самостоятелно и/или като членове на научни колективи. Членовете на Постоянните научно-експертни комисии декларират, че не са в конфликт на интереси и на гореописаните обстоятелства.

Чл. 24. (1) Член на научно-експертна комисия се освобождава предсрочно при условията на чл. 12, ал. 1, т. 1, 2, 4 и 5 при отсъствия от три последователни заседания на комисията без уважителна причина, при настъпване на някое от обстоятелствата по чл. 11, ал. 5, т. 1 - 6, както и при нарушаване изискванията на чл. 23, ал. 4 и 5.

(2) Решението за освобождаване се взема от Изпълнителния съвет по доклад на управителя на Фонда. Изпълнителният съвет определя нов член на научно-експертната комисия по реда на чл. 23.

(3) Предложение за освобождаване по чл. 12, ал. 1, т. 4 и 5 може да направи научна организация или поне трима ръководители на проекти.

Чл. 25. (1) Работата на научно-експертните комисии се организира от председател, който:

1. ръководи заседанията и подписва протоколите с приетите решения;
2. внася за разглеждане от Изпълнителния съвет докладите на научно-експертната комисия;

3. представя за разглеждане от управителя решения, становища, предложения или доклади на научно-експертната комисия.

(2) В отсъствие на председателя функциите му се изпълняват от заместник-председател.

(3) Председателят и заместник-председателят се избират с тайно гласуване измежду членовете на съответната научно-експертна комисия. Избран е кандидат, получил повече от половината от гласовете на всички членове на научно-експертната комисия.

Чл. 26. (1) Заседанията на научно-експертните комисии са редовни, ако в тях участват две трети от поименния състав. Научно-експертните комисии могат да провеждат и неприсъствени заседания.

(2) Решенията се вземат с обикновено мнозинство от поименния състав.

(3) За заседанието на научно-експертната комисия се води протокол. Протоколът се подписва от председателя и секретаря на комисията, както и от всички членове на научно-експертната комисия, включително и с особено мнение.

(4) Протоколите по ал. 3 се съхраняват за срок пет години след окончателното приключване на изпълнението на всички проекти от съответния конкурс.

Чл. 27. Научно-експертните комисии осъществяват дейността си по правила, приети от Изпълнителния съвет по предложение на управителя на Фонда.

Чл. 28. Председателят и членовете на научно-експертни комисии получават възнаграждение в размер до 380 лв. на месец. Те имат право на възнаграждение само за месеците, през които са участвали в заседанията.

Чл. 29. (1) Постоянните научно-експертни комисии извършват текущ мониторинг, анализ и оценка на изпълнението на финансираните конкурсни проекти.

(2) Постоянните научно-експертни комисии са в състав от 5 до 9 членове и имат мандат от две години. Членовете на постоянните научно-експертни комисии са с право на не повече от два последователни мандата.

(3) *Постоянна научно-експертна комисия се създава за всяка от научните области по чл. 6, ал. 2.*

(4) *За проекти по двустранно и международно сътрудничество и при необходимост може да се сформира интердисциплинарна комисия, в която да участват членове на постоянните НЕК по научни области по чл. 6, ал. 2, в зависимост от естеството на всеки двустранен или международен проект.*

(5) С решение на Изпълнителния съвет една постоянна научно-експертна комисия може да отговаря за повече от една научна област.

(6) За всеки проект постоянната научно-експертна комисия определя свой член за отговорник за мониторинг и контрол на изпълнението на проекта, както и за междинното и окончателното оценяване на проекта.

(7) Постоянните научно-експертни комисии провеждат редовни заседания 6 пъти годишно по график, утвърден от Изпълнителния съвет. С решение на Изпълнителния съвет или управителя комисииите могат да провеждат извънредни заседания.

Чл. 30. (1) Временните научно-експертни комисии организират оценяването и извършват класирането на проектните предложения.

(2) Временните научно-експертни комисии са в състав от 5 до 9 членове.

(3) Временните научно-експертни комисии се избират не по-късно от две седмици преди изтичане на срока за подаване на проектните предложения за съответния конкурс и действат до подписване на договорите за финансиране на проекти за конкурса.

Глава трета

ДЕЙНОСТ НА ФОНДА

Раздел I

Общи разпоредби

Чл. 31. Дейността на Фонда се осъществява въз основа на утвърдени от министъра на образованието и науката:

1. Дългосрочен план за работа и развитие на Фонда за всеки програмен период на Европейския съюз;

2. годишна оперативна програма на Фонда.

Чл. 32. (1) Дългосрочният план за работа и развитие на Фонда се основава на свързаните с насърчаването на научните изследвания национални стратегически и програмни документи и програми на Европейския съюз за съответния програмен период.

(2) Управителят на Фонда организира разработването на проект на плана по ал. 1, като отчита програмата на правителството, документите и приоритетите по чл. 3, ал. 1 и чл. 4, ал. 1 и становищата на научната общност.

(3) Проектът на Дългосрочен план за работа и развитие на Фонда за програмния период се одобрява от Изпълнителния съвет, който го предлага за утвърждаване от министъра на образованието и науката.

(4) Фондът организира оценки за изпълнението на Дългосрочния план за работа и развитие на Фонда най-малко на всеки три години от програмния период.

(5) Въз основа на оценка по ал. 4 може да бъде направена актуализация на Дългосрочния план за работа и развитие на Фонда, която се съгласува и приема по реда на ал. 2 и 3.

(6) До една година след приключване на програмния период Фондът извършва последваща оценка за изпълнението на Дългосрочния план за работа и развитие на Фонда.

(7) Утвърдените от министъра на образованието и науката Дългосрочен план за работа и развитие на Фонда, неговата актуализация и оценката за неговото изпълнение се публикуват на интернет страниците на Министерството на образованието и науката и на Фонда.

Чл. 33. В срок до 31 януари всяка година по предложение на управителя на Фонда Изпълнителният съвет приема проекти за годишна оперативна програма и за бюджет на Фонда за следващата година, които се представят на министъра на образованието и науката.

Чл. 34. (1) До 1 март Изпълнителният съвет на Фонда по предложение на управителя приема годишна оперативна програма на Фонда и индикативното разпределение на средства по бюджета на Фонда за годината.

(2) Годишната оперативна програма за дейността на Фонда се изготвя в съответствие с програмата в приетия от Министерския съвет годишен доклад по чл. 7 от Закона за насърчаване на научните изследвания и с Дългосрочния план за работа и развитие на Фонда за програмния период.

(3) Годишната оперативна програма включва:

1. новите конкурси, които ще бъдат открити през годината, за всеки от които се посочва:

а) вид и наименование на конкурса;

б) допустими участници;

в) характер и съдържание на предвидените мерки за подпомагане и приложимият към тях режим на държавните помощи, ако попадат в обхвата на Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации;

г) индикативна сума за финансиране на конкурса според одобрения бюджет на Фонда;

д) критерии за оценка;

е) срок за откриване на конкурса;

ж) максимален срок за изпълнение на проектите;

з) целеви индикатори за резултатите от финансираните проекти;

2. конкурсите от предходни години, за които проектите са текущи - за всеки конкурс се посочва:

а) етап от реализацията на проектите;

б) размер на договореното финансиране по одобрените проекти за годината;

в) мониторинг на изпълнението на проектите и степен на изпълнение на индикаторите за резултатите от финансираните проекти;

3. финансиране на проекти от проведени конкурси, по които са постъпили основателни възражения и са класирани по реда на чл. 61 в рамките на разчетените средства по бюджета на ФНИ за съответната година;

4. предвидените разходи за оценяване на проектите за новите конкурси и за междинно и окончателно отчитане на проектите от предишни години в размер не повече от седем процента от средствата, предвидени за финансиране на проекти;

5. показателите за отчитане и оценка на изпълнението на годишната оперативна програма;

6. разходите за издръжка на Фонда.

(4) По указание на министъра на образованието и науката в годишната оперативна програма се включват и конкурси за проекти по програми за двустранно сътрудничество или други научноизследователски проекти, свързани с международни споразумения, договори или програми.

(5) Утвърдената годишна оперативна програма се публикува на интернет страницата на фонда.

(6) При необходимост годишната оперативна програма се актуализира по реда, предвиден за нейното приемане.

Чл. 35. (1) Фондът организира и провежда следните видове конкурси за финансиране на проекти за научни изследвания:

1. тематични конкурси по научните области, определени в чл. 6, ал. 2 или по приоритетните направления на Националната стратегия за научни изследвания; проектите са с продължителност до три години;

2. конкурси „Идеи“ за проекти, насочени към разработване на нови идеи или концепции от водещи изследователи с обособени около тях научни колективи с доказани върхови постижения; проектите са с продължителност до пет години и се оценяват и класират по научните области, определени в чл. 6, ал. 2;

3. конкурси „Млади учени“, стимулиращи научното развитие на млади учени или постдокторанти; проектите са с продължителност до две години и се оценяват и класират по групите научни области по чл. 6, ал. 2;

4. национални научноизследователски програми, определени от Министерския съвет, за важни области от икономиката, обществото и населението.

(2) За тематичните конкурси се отделят не по-малко от половината от средствата, предвидени за нови научни проекти за съответната година. Средствата за всеки конкурс се разпределят от Изпълнителния съвет по съответните направления или научни области на конкурса.

(3) За конкурсите се избират временни научно-експертни комисии за всяко включено в конкурса тематично направление или научна област.

(4) Когато тематичен конкурс и конкурсите „Идеи“ и/или „Млади учени“ са обявени по еднакви научни области, за всяка научна област се определя една временна научно-експертна комисия, обща за различните видове конкурси.

(5) За оценяване и класиране на проектите по конкурс за Национална научноизследователска програма се избира една временна научно-експертна комисия.

Чл. 36. (1) Фондът организира конкурси за проекти по програми за двустранно сътрудничество или други проекти, свързани с международни споразумения и договори.

(2) В изпълнение на решения на Министерския съвет, на министъра на образованието и науката, на други държавни органи или на Изпълнителния съвет Фондът може да организира и провежда и други конкурси, когато това е предвидено в годишната оперативна програма на Фонда.

(3) За конкурси по ал. 1 - 2 се създава по една временна научно-експертна комисия за всеки конкурс, включваща учени от различните научни области.

Раздел II

Общи условия за организиране на конкурси

Чл. 37. (1) Изпълнителният съвет взема решение за провеждане на конкурсна процедура, с което одобрява конкурсната документация, съдържаща:

1. покана към кандидатите за участие в конкурса;
2. насоки и методика за оценка за кандидатстване в конкурса;
3. образци на документите за кандидатстване.

(2) Въз основа на решението по ал. 1 и в срока, определен с решението на Изпълнителния съвет, управителят издава заповед за откриване на конкурсната процедура, която съдържа:

1. наименование на конкурса;
2. общ размер на финансовите средства, които ще бъдат предоставени за научни изследвания по конкурса;
3. срок за подаване на документите;
4. размер на минималното и максималното финансиране на отделни проекти;
5. критерии за допустимост на кандидатите и дейностите;
6. режим на държавна помощ, по която се отпуска финансирането;
7. критерии и показатели за оценка;
8. допълнителни изисквания към кандидатите и техните проекти, когато има такива.

(3) Конкурсната документация се публикува на интернет страницата на Фонда не по-късно от 45 дни преди крайния срок за подаване на документите за участие в конкурса.

(4) Конкурсната документация по ал. 1 се подготвя от работна група, определена с решение на Изпълнителния съвет не по-късно от три месеца преди предвидения в годишната оперативна програма срок за обявяване на конкурса. Работната група включва членове на съвета, управителя и служители на Фонда. Работната група може да включва и външни експерти по реда на чл. 21, ал. 3. Документацията се съгласува с министъра на финансите, ако това се изисква за съответната процедура.

Чл. 38. (1) Поканата към кандидатите за участие в конкурса съдържа:

1. наименование и вид на конкурса;
2. приоритети за определените тематични направления или научни области, ако има такива;
3. общ размер на финансовите средства и процентното разпределение на средствата по тематичните направления или научните области;
4. размер на минималното и максималното финансиране на отделен проект;
5. минимален процент на съфинансиране от кандидатите, ако такъв се предвижда;
6. допустимата продължителност на проектите;
7. специални изисквания към кандидатите и проектите, когато има такива;

8. срок и начин за подаване на документите за участие в конкурса.

(2) Поканата по ал. 1 се публикува в централен ежедневник и на интернет страниците на Министерството на образованието и науката и на Фонда.

Чл. 39. (1) Насоките и методиката за оценка за кандидатстване в конкурса определят най-малко:

1. целите на конкурса, включително и приоритети, ако има такива;
2. финансовите условия;
3. условията за допустимост;
4. общите правила за изпълнение на проектите и контрола върху разходването на средствата;
5. указанията към кандидатите за начина на кандидатстване и срока за подаване на документите за участие в конкурса;
6. етапите и начина за оценяване;
7. методиката за оценка и класиране на проектите;
8. образеца на договора за финансиране.

(2) Изпълнителният съвет може да включи в условията на конкурса допълнителни изисквания, съответстващи на спецификата на конкурса, свързани с научната компетентност на колектива в областта на планираните изследвания и ресурсите за научна дейност на базовата организация.

(3) След публикуването им Насоките за кандидатстване могат да се изменят само за отстраняване на допуснатата явна фактическа или техническа грешка.

Чл. 40. Образците на документите за кандидатстване включват:

1. образец на проектното предложение;
2. образец на финансовия план;
3. образци на други документи съгласно Насоките за кандидатстване.

Чл. 41. (1) Проектното предложение по чл. 40, ал. 1 включва административно и научно описание на проекта.

(2) Административното описание на проекта се изготвя на български и английски език и включва:

1. наименование на конкурса;
2. основна научна област или тематично направление, в което проектът кандидатства, и до две допълнителни научни области или направления при интердисциплинарни проекти, както и приоритети, ако има такива;
3. заглавие и резюме на проекта;
4. вид на планираните изследвания, определени съгласно чл. 4, ал. 3; когато проектът обхваща различни видове изследвания, това се описва в проектното предложение;
5. базова организация и партньори, ако има такива;
6. име и адрес на ръководителя на научния колектив;
7. списък на членовете на научния колектив;

8. искана сума за изпълнение на проекта и разпределение между базова организация и партньори, ако има такива.

(3) Научното описание на проекта се изготвя на български и на английски език и включва детайлно описание на проекта в съответствие с Насоките за кандидатстване и финансов план.

(4) Проектното предложение може да бъде представено само на български език, когато такава възможност е предвидена в Насоките за кандидатстване в конкурса.

Чл. 42. (1) Финансовият план на проекта по чл. 40, ал. 2 включва:

1. преки допустими разходи, в т.ч. за:

а) персонал;

б) командировки;

в) дълготрайни материални и нематериални активи, включително апаратура;

г) външни услуги, пряко свързани с изпълнението на проекта;

д) материали, консумативи и други допустими разходи, пряко свързани с изпълнението на проекта;

2. непреки допустими разходи - разходи за обслужване на проекта от базовата организация и партньорските организации, участващи в проекта;

3. разходи за одит на проекта.

(2) Към финансовия план се представя финансова обосновка на исканите средства по видове разходи за всеки от етапите на проекта, ако такива са предвидени.

(3) В насоките за кандидатстване в конкурса се определят допустимите разходи по ал. 1. Могат да бъдат определени ограничения за отделните групи разходи, както и други групи допустими разходи, при спазване разпоредбите на приложимото законодателство.

(4) Когато конкурсната процедура попада в приложното поле на член 107, параграф 1 на Договора за функциониране на Европейския съюз, но е съвместима с вътрешния пазар, видовете разходи във финансовия план и правилата за тяхното изразходване се определят в Насоките за кандидатстване съобразно изискванията на съответния режим за държавна помощ.

Чл. 43. (1) Разходи, направени преди подписване на договор за финансиране на проекта, са недопустими.

(2) Разходи, направени в периода между етапите на проекта, ако има такива, са допустими и се отчитат при отчитане на следващия етап на проекта.

Раздел III

Условия за участие, изисквания към кандидатите и проектните предложения

Чл. 44. (1) В конкурсите на Фонда могат да участват учени или колективи от учени от установени в България научни организации - юридически лица, които извършват научни изследвания в съответствие с действащото законодателство.

(2) Когато в научния колектив се включват учени от две или повече научни организации, в научното описание на проекта се отбелязват дейностите, които ще бъдат осъществени от учените от всяка от научните организации.

(3) В случаите по ал. 2 се представя споразумение за партньорство, с което се определя базовата научна организация, която представя проектно предложение пред Фонда, разпределението на дейностите и задачите между партньорите, както и предварително финансово разпределение на средствата по проекта между партньорите по етапи. Съответните суми се описват при обосновката на финансовия план.

(4) Споразумението за партньорство по ал. 3 се подписва от ръководителите на организациите партньори и ръководителя на научния колектив. Споразумението се представя като приложение към проектното предложение на български и на английски език, с изключение на случаите по чл. 41, ал. 4, които се представят само на български език.

(5) Когато конкурсната процедура попада в приложното поле на член 107, параграф 1 на Договора за функциониране на Европейския съюз, но е съвместима с вътрешния пазар, в Насоките за кандидатстване се определят условията за допустимост и недопустимост на кандидатите съобразно изискванията на съответния режим за държавна помощ.

Чл. 45. (1) Членове на научни колективи могат да бъдат учени, притежаващи доказана научна компетентност, квалификация и опит, съответстващи на целите на проекта, както и млади учени, докторанти, постдокторанти и студенти.

(2) Членовете на научни колективи, притежаващи образователната и научна степен „доктор“ или научната степен „доктор на науките“, трябва да бъдат включени в базата данни по чл. 6, ал. 1, т. 1 във връзка с чл. 7, ал. 1, т. 1.

(3) В научните колективи могат да участват и учени от установени в чужбина научни организации. Финансовите средства за тяхното участие включват само разходи за командировки до базовата или партньорските организации, свързани с изпълнението на проекта.

Чл. 46. (1) Ръководител на научния колектив може да бъде учен, който притежава образователната и научна степен „доктор“ или научната степен „доктор на науките“, както и доказана научна компетентност, квалификация и опит, съответстващи на целите на проекта. За всеки конкурс Изпълнителният съвет може да определи допълнителни изисквания към ръководителите на научни колективи.

(2) Ръководителят на научния колектив го представлява пред Фонда, пред базовата организация и пред партньорите.

(3) Един учен може да ръководи едновременно не повече от два проекта, финансирани въз основа на конкурси по чл. 35.

(4) При определянето на броя проекти по ал. 3 се отчитат само проектите, за които не е предаден окончателен отчет към датата на подаване на проектното предложение.

(5) Обстоятелствата по ал. 3 се удостоверяват с декларация от ръководителя на научния колектив.

Чл. 47. (1) Проекти с продължителност до две години се изпълняват на един етап и се отчитат само с окончателен отчет.

(2) Проекти с продължителност от три или четири години се изпълняват на два равни по продължителност етапа, като продължаването на проекта за втория етап зависи от оценката на междинния отчет.

(3) Проекти с продължителност над четири години се изпълняват на три равни по продължителност етапа, като продължаването на проекта за втория и третия етап зависи от оценката на междинните отчети.

Чл. 48. (1) Дейностите по проекта се групират на работни пакети. Работните пакети, които включват изпълнение на научноизследователски дейности, задължително предвиждат достигане до един или няколко научни резултата.

(2) Очакваните резултати на проектите трябва да са ясни, измерими и проверими при тяхното междинно и крайно отчитане съгласно Правилника за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност, осъществявана от висшите училища и научните организации, както и на дейността на Фонд „Научни изследвания“ (ДВ, бр. 72 от 2015 г.). Те трябва задължително да предвиждат за всеки етап от проекта приети или изпратени за печат научни публикации в списание с импакт фактор/ранг или заявка за патент или изградена апаратура с уникални характеристики, а за проекти в областта на обществените и хуманитарните науки - публикация в реферирано и индексирано списание или рецензирана студия или част от монография.

(3) Когато към датата на подаване на проектното предложение членове на научния колектив участват или са участвали през предходните пет години в проекти, финансирани от Фонда, в проектното предложение задължително се посочват номерата, темите и получените оценки за изпълнението на тези проекти.

(4) В проектното предложение ръководителят на научния колектив може да посочи до двама учени от страната или чужбина, които да не бъдат включени като оценители на проекта. При определяне на независимите оценители съответната временна научно-експертна комисия се съобразява с искането на ръководителя на научния колектив.

Чл. 49. Проектните предложения се подават от името на ръководителя на научния колектив по начин, определен в Насоките за кандидатстване в конкурса.

Чл. 50. (1) Кандидатите могат да поискат разяснения от Фонда по конкурсната документация до 10 дни преди изтичането на срока за подаване на проектните предложения.

(2) Постъпилите въпроси и отговорите се публикуват на интернет страницата на Фонда не по-късно от 5 дни от получаване на искането. В разясненията не се посочва информация за лицата, които са ги поискали.

Раздел IV

Допускане, оценяване и класиране на проектите

Чл. 51. (1) Съответната временна научно-експертна комисия със съдействието на служители на Фонда проверява постъпилите проектни предложения за административно съответствие и допустимост по следните критерии:

1. наличие на проектно предложение, включващо административно и научно описание на проекта, както и всички приложения, определени в Насоките за кандидатстване в конкурса;
2. съответствие на проектното предложение с изискванията, определени в Насоките за кандидатстване в конкурса;
3. определянето на проектното предложение като излизащо извън обхвата на рамката за държавни помощи или съответствие на проектното предложение с режима за държавните помощи за съответния конкурс по методика, определена в Насоките за кандидатстване.

(2) След приключване на проверката по ал. 1 управителят на Фонда уведомява ръководителите на научни колективи, чиито проектни предложения не отговарят на едно или повече от изискванията, определени в Насоките за кандидатстване. Несъответствията могат да бъдат отстранени в срок до 5 дни след уведомяването. Ако несъответствията бъдат отстранени, проектното предложение се допуска до следващия етап на оценката.

(3) След изтичане на срока за отстраняване на несъответствията по ал. 2 временната научно-експертна комисия изготвя списък на проектните предложения, които не са допуснати до научно оценяване, който се публикува на интернет страницата на Фонда.

Чл. 52. (1) Организирането на оценяването и класирането на постъпилите проектни предложения се извършват от временната научно-експертна комисия.

(2) При интердисциплинарни проекти предложението се разглежда от временната научно-експертна комисия по основната научна област или тематично направление на проекта, заявена в проектното предложение. Не се допуска прехвърляне на проектно предложение за разглеждане в научна област или тематично направление, които не са посочени като основна.

Чл. 53. Оценяването на проектите се извършва съгласно методиката за оценка и класиране на проектите, определена в Насоките за кандидатстване в конкурса, и включва следните етапи:

1. научно оценяване на проектните предложения, оценка на капацитета на екипа и плана за изпълнение на проекта, както и оценка на въздействието на резултатите от изпълнението на проекта върху обществото;
2. формиране на комплексна оценка на проектните предложения и класиране на проектните предложения с оценка, по-висока от минималната.

Чл. 54. (1) Оценяването на проектните предложения се извършва от независими оценители, които са включени в базата данни по чл. 6, ал. 1, т. 2 за съответната година.

(2) Един независим оценител може да оценява не повече от пет проектни предложения в рамките на един конкурс.

(3) Оценяването на проектните предложения от тематични направления или научни области в случаите по чл. 41, ал. 4 може да се извърши и само от национални независими оценители.

Чл. 55. (1) Независим оценител не може да оценява проекти в дадено тематично направление или научна област на конкурс, когато участва като ръководител или член на научен колектив на проектно предложение в същото тематично направление или научна област на конкурса.

(2) Независим оценител не може да оценява проект:

1. на организация, в която работи по основен трудов договор, или на организацията, която го е наела по трудово правоотношение и/или по граждански договор през последните три години, с изключение на случаите, когато гражданският договор е за участие като външен член в научно жури по Закона за развитието на академичния състав в Република България;

2. когато е съпруг или съпруга или е във фактическо съжителство или е роднина по права линия без ограничения, по сребрена линия до четвърта степен включително или по сватовство до четвърта степен включително на ръководителя или на член на научния колектив на проекта;

3. когато има съвместни научни публикации през последните пет години с ръководителя или с член на научния колектив на проекта.

(3) Членовете на Изпълнителния съвет, на постоянните или на временните научно-експертни комисии не могат да бъдат оценители на проектни предложения по време на мандата си. Членовете на временните научно-експертни комисии могат да участват със съвещателен глас в заседанията на оценителите за постигане на консенсус в крайната оценка на проекти в случаите по чл. 58, т. 3.

Чл. 56. (1) След публикуване на списъка с проектните предложения по чл. 51, ал. 3 оценителите по чл. 6, ал. 1, т. 2 за съответната научна област или тематично направление получават достъп до административното описание на проектните предложения, допуснати до оценяване. Достъп до административното описание на интердисциплинарните проекти получават оценителите по всички научни области, заявени в проектно предложение.

(2) След получаването на достъп до информацията по ал. 1 оценителите:

1. посочват проектите, за оценяването на които притежават:

а) специфична компетентност по проблематиката на проекта;

б) обща компетентност в съответната научна област;

2. декларират липса на обстоятелствата за посочените проекти съгласно чл. 55, ал. 1 и 2.

(3) При установяване на невярно съдържание на декларацията по ал. 2, т. 2 оценителят губи право да оценява проектни предложения завинаги, както и да участва в проекти, финансирани от Фонда, за срок пет години.

(4) Обстоятелството по ал. 3 се установява с решение на Изпълнителния съвет, което се съобщава на оценителя и се публикува на интернет страницата на Фонда.

(5) Временната научно-експертна комисия проверява декларираната от оценителите компетентност по ал. 2, т. 1 и въз основа на нея определят чрез жребий:

1. трима независими оценители, притежаващи специфична компетентност по проблематика на проекта - за проектни предложения в конкурси с максимална обща сума на един проект над 400 хил. лв.;

2. двама независими оценители, притежаващи специфична компетентност по проблематика на проекта - за проектни предложения в конкурси с максимална обща сума на един проект под 400 хил. лв.;

3. за всяко проектно предложение се определя и резервен оценител.

(6) Проектни предложения в конкурс „Идеи“ се оценяват от поне един чуждестранен независим оценител с изключение на случаите по чл. 41, ал. 4.

(7) Ако за проектно предложение броят на определените оценители със специфична компетентност е по-малък от шест по ал. 5, т. 1 или от четири по ал. 5, т. 2, при необходимост и след решение на Временната научно-експертна комисия в жребия се включват и оценителите, заявили обща компетентност.

(8) Ако по реда на ал. 5 или 7 не могат да бъдат определени оценители, те се определят от временната научно-експертна комисия от базата данни по чл. 6, ал. 1, т. 2 за съответната научна област. Определените оценители се уведомяват писмено и при съгласие от тяхна страна декларират липса на обстоятелства за посочените проектни предложения съгласно чл. 55, ал. 1 и 2.

(9) Проектни предложения за съфинансиране на проекти по международни програми, включващи независимо научно оценяване на проекта от европейска или международна организация, не се оценяват научно от оценители, а се приема положителната оценка на оценяващата организация.

(10) Проектни предложения по конкурси с максимална сума за финансиране на проект, по-малка от десет хил. лв., могат да се оценяват от един оценител.

Чл. 57. (1) За всяко проектно предложение съответната временна научно-експертна комисия определя докладчик - член на комисията, който след решението на временната научно-експертна комисия по чл. 56, ал. 5, 7 или 8 уведомява определените независими оценители и им изпраща:

1. насоките за кандидатстване в конкурса по чл. 39, ал. 1;
2. подаденото проектно предложение в електронен формат;
3. връзка към информацията в базите данни на Фонда за ръководителя и членовете на научния колектив на проекта и техните текущи проекти или проекти, завършили през последните три години.

(2) Определените независими оценители са анонимни за всички лица с изключение на членовете и секретаря на съответната временна научно-експертна комисия, както и на другите оценители на проектното предложение в случаите по чл. 58, т. 3.

(3) В срок, определен в Насоките за кандидатстване, всеки независим оценител изготвя в електронен формат оценка на съответното проектно предложение, която съдържа:

1. преценка за допустимостта на предвидените дейности и разходи и за типа на предвидените научни изследвания;

2. оценка на проектното предложение по точкова система съгласно критериите за научна оценка на проектните предложения и мотиви за определените точки по всеки критерий;

3. препоръки за промени в работната програма и/или финансовия план на проекта, ако прецени, че такива са необходими.

Чл. 58. След постъпване на оценките съответната временна научно-експертна комисия ги разглежда поотделно за всяко проектно предложение, като:

1. установява съответствието на определените точки с мотивите по всеки критерий и с методиката за оценка на проектите и сравнява оценките на оценителите;

2. при наличие на съответствие и при разлика между числовите оценки на оценителите, по-малка от определена в методиката стойност, формира комплексна числова оценка на проекта като средноаритметично от оценките на оценителите;

3. при липса на съответствие по т. 1 за някоя от оценките експертната карта се връща на оценителя, който в определен от Изпълнителния съвет срок изпраща коригирана карта. Ако картата не бъде представена в този срок или не бъде коригирана за отстраняване на несъответствията, ВНЕК предлага да не се изплаща възнаграждение на оценителя и взема решение проектното предложение да се изпрати за оценяване на друг оценител.

4. При разлика в индивидуалните оценки повече от определената в методиката стойност, организират обсъждане между оценителите, при което оценителите имат възможност да променят оценките си, като представят нова карта за научна оценка на проектното предложение. Комплексната числова оценка за проектното предложение се определя като средно аритметично на получените оценки.

Чл. 59. (1) След извършване на оценяването по чл. 57 и 58 временните научно-експертни комисии:

1. извършват класиране на проектните предложения в низходящ ред на комплексната числова оценка;

2. изготвят списък на проектните предложения за финансиране в рамките на предварително определените средства.

(2) Не се класират проектни предложения, получили по-малък брой точки от минималния праг, определен в Насоките за кандидатстване за конкурса.

(3) Ако независими оценители са предложили промени във финансовия план на проект, съответната временна научно-експертна комисия разглежда аргументацията за тях и ги отчита напълно или частично при предложението си за финансиране.

(4) Ако след изготвяне на списъка на проектните предложения за финансиране по ал. 1, т. 2 останат проектни предложения, които са оценени по-високо от минималния праг, но не са предложени за финансиране поради изчерпване на предвидените средства за съответното тематично направление или научна област, тези проектни предложения се включват в списък с резервни проектни предложения.

(5) За извършените дейности по организацията на оценяването и класирането на проектните предложения временната научно-експертна комисия изготвя доклад до Изпълнителния съвет, към който прилага решенията по ал. 1.

(6) Член на временна научно-експертна комисия може да изрази особено мнение в писмен вид, което се представя в тридневен срок след заседанието на комисията, на което е прието класирането на проектите за конкурса, като то става неразделна част от решението.

Чл. 60. (1) След постъпване на доклада на съответната временна научно-експертна комисия Изпълнителният съвет одобрява класирането, списъка на проектите за финансиране и списък на резервните проекти.

(2) Решението на Изпълнителния съвет се публикува на интернет страницата на Фонда. Към решението се прилага списък на класираните проекти, съдържащ следната информация:

1. заглавие на проекта;
2. базова организация и партньорски организации, ако има такива;
3. ръководител на научния колектив;
4. комплексната числена оценка на проекта.

(3) За одобрените за финансиране проекти, след подписване на договорите за финансиране, се публикува и общият размер на отпуснатото финансиране, резюме на проекта и списъкът на членовете на научния колектив.

(4) Ако проектните предложения, които са оценени по-високо от минималния праг, не са достатъчни за изразходване на предвидените средства за определено тематично направление или научна област, останалата сума се разпределя от Изпълнителния съвет за финансиране на резервни проектни предложения от други тематични направления или научни области на същия конкурс.

(5) Решението по ал. 1 се взема не по-късно от 15 седмици след изтичане на срока за подаване на проектни предложения с изключение на тези по процедурата по чл. 62, за които решението се взема не по-късно от 18 седмици след изтичане на срока за подаване на проектни предложения. Периодите от 1 до 31 август и от 23 декември до 3 януари не се включват в тези срокове.

Чл. 61 (1) В срок, определен в Насоките за конкурса, след приемане на решението по чл. 60, ал. 1 управителят изпраща на ръководителите на научните колективи получените научни оценки, мотивите към тях и комплексната числова оценка на представеното от тях проектно предложение.

(2) При установяване на техническо несъответствие или несъгласие с научната оценка в срок от две седмици след получаване на научната оценка ръководителят на проектното предложение може да подаде мотивирано възражение до управителя.

(3) При наличие на постъпили възражения срещу оценките по проектните предложения Изпълнителния съвет взема решение за създаване на експертна комисия по възраженията, която да разгледа постъпилите възражения. В комисията участват трима членове на постоянните научно-

експертни комисии по научни области и правилата за работата ѝ се приемат с решение на ИС и се публикуват на интернет страницата на Фонда. За участието си комисията членовете ѝ не получават възнаграждение.

(4) Всяко постъпило възражение се разглежда от експертната комисия по възраженията, която ако приеме мотивите на ръководителя срещу оценката за основателни, предлага на Изпълнителния съвет съответния оценител да не получи възнаграждение за оценяването на проекта и да бъде изключен от списъка с оценители за следващите три години.

(5) Ако при разглеждане на възраженията комисията установи, че има ясни доказателства за допуснати процедурни нарушения и/или технически грешки по даден критерий на оценката, изпраща проектното предложение за оценяване на друг независим оценител, който прави нова оценка по съответния критерий в съответствие с насоките и методиката на конкурса.

(6) Крайната оценка за проектното предложение се определя като се коригира оценката по критерия, за който е възражено, в съответствие с оценката по ал. 5.

(7) За проекти получили при крайната оценка равен или по-висок брой точки от последния финансиран в дадената научна област проект, се прави общо класиране на проектите по ал. 5 за конкурса. Финансирането на проектите се осъществява по низходящ ред в рамките на утвърдения в Годишната оперативна програма бюджет за тази цел.

(8) Процедурата по ал. 5, 6 и 7 не се прилага за проекти по двустранно сътрудничество или по международни програми, с участие на други финансиращи организации.

Чл. 62. (1) По решение на Изпълнителния съвет оценяването на проектни предложения по конкурси с минимална сума на проекта над определена от Изпълнителния съвет стойност може да включва два етапа:

1. оценяване от независими оценители;
2. защита на проектните предложения, преминали първия етап.

(2) Оценяването по ал. 1, т. 1 се извършва при условията и реда на чл. 51 - 59, като оценителите могат да правят препоръки за промяна в работната програма и/или финансовия план на проекта. Проектите се оценяват само от чуждестранни независими оценители с изключение на случаите по чл. 41, ал. 4.

(3) Защитата на проектни предложения по ал. 1, т. 2 се извършва за проекти, получили оценка от първия етап над определения в Насоките за кандидатстване в конкурса минимален праг. Въз основа на препоръките на независимите оценители научните колективи, допуснати до втория етап на оценяването, могат да правят промени в подаденото проектно предложение.

(4) Защитата на проектните предложения включва представяне на проекта от ръководителя на научния колектив пред съответната временна научно-експертна комисия, отговори на въпроси и на препоръките на независимите оценители.

(5) За защитата на проектните предложения се води протокол и аудиозапис, въз основа на които независимите оценители определят оценката си за втория етап от оценяването.

(6) Проектите се класират въз основа на средната стойност на оценката от първия и втория етап на оценяването.

(7) Одобрението на проектите за финансиране се осъществява по реда на чл. 60.

Чл. 63. (1) Независимите оценители и супероценителите получават възнаграждение въз основа на сключен договор с Фонда. Размерът на възнаграждението за оценен проект зависи от типа на конкурса и се определя ежегодно от Изпълнителния съвет, като не може да бъде по-малък от 50 лв. и по-голям от 300 лв.

(2) Възнаграждението не се изплаща, ако по вина на независимия оценител оценката не е предадена в предвидения в Насоките за кандидатстване срок или при решение на Изпълнителния съвет във връзка с чл. 58, т. 3 или чл. 61, ал. 4.

(3) Оценяването на проектните предложения и междинното и окончателното оценяване на финансирани проекти са неразделна част от научните изследвания. Дейността на независимите оценители е специфична научноизследователска дейност, свързана с определяне на характеристиките на проектите и може да включва препоръки за подобряване качеството на научните изследвания.

Раздел V

Договор за финансиране

Чл. 64. (1) За одобрените проекти управителят сключва договор за предоставяне на финансиране, който задължително съдържа:

1. страни по договора:

а) Фонд „Научни изследвания“;

б) изпълнители по договора - базова организация и ръководител на научния колектив;

2. предмет на договора, включващ входящ номер и наименование на проекта;

3. период за изпълнение;

4. финансови ангажименти по договора;

5. работна програма;

6. партньорите по проекта, ако има такива;

7. списък на научния колектив.

(2) Проектното предложение е неразделна част от договора. Оригиналът на проектното предложение се прилага към екземпляра на договора, съхраняван във Фонда.

(3) В договора се определя редът за възстановяване на недължимо платени и надплатени суми, както и на неправомерно получените или неправомерно усвоените средства.

(4) Когато конкурсната процедура попада в приложното поле на член 107, параграф 1 на Договора за функциониране на Европейския съюз, но е съвместима с вътрешния пазар, договорот

включва съответните изисквания на приложимото законодателство, които гарантират спазването на условията на режима за държавни помощи за съответния проект.

Чл. 65. В случаите, когато средства за финансиране на проекти и дейности се предоставят изцяло или частично от други организации, условията и редът за финансиране се определят съгласувано с финансиращата организация при спазване на разпоредбите на Закона за насърчаване на научните изследвания и този правилник.

Чл. 66. (1) В срок до десет работни дни от решението на Изпълнителния съвет за определяне на съответния проект за финансиране управителят на Фонда отправя покана до ръководителя на научния колектив за сключване на договор за финансиране на проекта. Ръководителят на научния колектив уведомява останалите изпълнители по чл. 64, ал. 1, т. 1 за датата и мястото на сключване на договора.

(2) Договорът се сключва не по-късно от две седмици след поканата по ал. 1. Подписването му може да се отложи с не повече от един месец по мотивирано искане на ръководителя на научния колектив.

(3) Договорът се сключва за цялата сума по проекта, предвидена в решението на Изпълнителния съвет, и за целия период за неговото изпълнение.

(4) В случай че съответната временна научно-експертна комисия е предвидила промени в работната програма или финансовия план, отчитайки забележки на независимите оценители, ръководителят на научния колектив се уведомява за тях заедно с поканата по ал. 1 и тези промени се отразяват в договора.

(5) Преди подписването на договора членовете на временната научно-експертна комисия:

1. удостоверяват съответствието на договора с подаденото проектно предложение по отношение на неговото съдържание съгласно чл. 64, ал. 1 и с промените по ал. 4;

2. извършват кръстосана проверка на дейностите, предвидени в проекта с оглед избягване на двойно финансиране на дейности по методика, приета от Изпълнителния съвет.

Чл. 67. Ако ръководител на научен колектив или на базова организация, чийто проект е одобрен за финансиране, откажат сключването на договор, след изтичане на срока по чл. 66, ал. 2 управителят отправя покана до следващия от списъка с резервните проекти.

Чл. 68. (1) Средствата за изпълнение на проекта се предоставят при условия и по ред, определени в договора за неговото изпълнение.

(2) До двадесет работни дни след подписване на договора Фондът превежда авансово предвидените суми за първия етап от изпълнението на проекта.

Чл. 69. Финансовите средства по проекта се изразходват законосъобразно и целесъобразно съгласно предвидените във финансовия план групи разходи.

Чл. 70. При публикуване на научни резултати, получени във връзка с изпълнението на проекти, финансирани от Фонда, в научни публикации, заявки за патенти, представяния на научни прояви и други форми на представяне на резултатите членовете на научния колектив отбелязват, че съответният

резултат е постигнат по проект, финансиран от Фонда, и ако условията на изданието позволяват, посочват номера на договора.

Чл. 71. (1) Всяко изменение на договора за финансиране е предмет на допълнително писмено споразумение, освен когато в този правилник не е предвидено друго. Допълнителното споразумение се подписва от управителя след решение на Изпълнителния съвет.

(2) Допълнително споразумение не може да има за цел или за последица промяна на договора, която може да постави под съмнение решението за финансиране на проекта или да доведе до неравностойно отношение към кандидатите, както и до увеличаване размера на одобреното финансиране.

(3) Искания за изменение се изпращат от изпълнителя до управителя на Фонда не по-късно от един месец преди крайната дата за изпълнение на проекта или на съответния етап.

Чл. 72. (1) При изпълнението на проекта ръководителят на научния колектив може да прави промени във финансовия план чрез прехвърляне между различните групи допустими преки разходи, при условие че преразпределението не надвишава 15 процента от общия размер на допустимите преки разходи за съответния етап на проекта. В този случай ръководителят на научния колектив писмено уведомява ръководителя на базовата организация и партньорите, ако има такива, и управителя на Фонда. Уведомлението се прилага към съответния финансов отчет, без да се подписва допълнително споразумение към договора за финансиране. Това преразпределение следва да се подаде в отчета за етапа, за който е направено.

(2) Редът по ал. 1 се прилага и при прехвърляне на средства за следващ етап на проекта или за използване на средства в периода до получаване на финансирането за следващия етап при наличие на неизразходвани средства от отчетания етап. В тези случаи финансовите средства се отчитат във финансовия отчет за следващия етап. При незадоволителна оценка на проекта за отчетания етап всички средства, изразходвани по реда на тази алинея, се възстановяват на Фонда.

(3) В случай че са необходими промени във финансовия план, предвиждащи преразпределение, надвишаващо 15 процента, но не повече от 25 процента от допустимите преки разходи по проекта за определен етап, промените се осъществяват по реда на чл. 71.

(4) При промените по ал. 1, 2 или 3 не могат да се нарушават ограниченията върху изразходване на финансовите средства, посочени в този правилник или в Насоките за кандидатстване в конкурса. Промените не могат да са свързани или да водят до преразпределение на средства между партньорите, ако има такива.

Чл. 73. (1) Не се допускат промени в работната програма на проекта, които засягат повече от 25 процента от планираните дейности и/или очакваните резултати, или промени, които водят до промяна на вида на изследванията съгласно чл. 4, ал. 3.

(2) Промени, засягащи по-малко от 15 процента от планираните дейности и/или очакваните резултати за съответния етап от проекта, могат да се извършат след писмено мотивирано уведомление

от ръководителя на научния колектив до управителя на Фонда. В този случай не се подписва допълнително споразумение към договора за финансиране.

(3) Промени, засягащи повече от 15 процента, но не повече от 25 процента от планираните дейности и/или очакваните резултати, могат да се извършат по реда на чл. 71.

Чл. 74. (1) Промени в състава на научния колектив на проекта се допускат по изключение в интерес на изпълнението му и могат да бъдат направени въз основа на мотивирано предложение на ръководителя и/или на научния колектив, утвърдено от ръководителя на базовата организация, и на партньорите, ако има такива. Към предложението се прилага писмено съгласие на напускащите и/или на новите членове на колектива. Членове на Изпълнителния съвет, взел решение за финансиране на проекта, на временната научно-експертна комисия, оценявала проектни предложения по съответния конкурс, или оценители по тематичното направление или научната област на конкурса не могат да бъдат предлагани за нови членове на колектива.

(2) В случай че ръководител на научен колектив е престанал да отговаря на предварително обявените изисквания за съответната позиция или не е в състояние да изпълнява своите задължения по проекта, ръководителят на базовата организация съвместно с партньорите, ако има такива, и останалите членове на научния колектив, притежаващи образователна и научна степен „доктор“, вземат решение, с което предлагат неговата замяна с учен, притежаващ еквивалентни или по-високи квалификация, умения и опит. Ученият, предложен за нов ръководител, трябва да е бил член на научния колектив при подаване на проектното предложение и да отговаря на условията за ръководител на проект.

(3) Решение по предложението по ал. 1 се взема от Изпълнителния съвет след съгласуване със съответната постоянна научно-експертна комисия, като не се подписва допълнително споразумение. Замяна на ръководител на научен колектив по ал. 2 се осъществява с решение на Изпълнителния съвет и сключване на допълнително споразумение към договора.

(4) Докторанти, отчислени с право на защита, както и участници в колектива, защитили докторска степен, които преустановяват трудови правоотношения с базовата организация, могат да се заменят с нови членове на колектива с уведомително писмо от ръководителя на проекта. Към писмото се прилага писмено съгласие на напускащите и на новите членове на колектива.

Чл. 75. (1) При забавяне от научен, технически или друг характер, налагащо удължаване срока за изпълнение на проекта или на етап от проекта, ръководителят на научния колектив, съгласувано с ръководителя на базовата организация и партньорите, ако има такива, уведомява писмено управителя на Фонда и мотивирано иска удължаване на срока за изпълнение на проекта или съответния етап, като посочва крайната дата, на която ще бъде представен съответният отчет.

(2) В случай че исканото удължение по ал. 1 е до шест месеца, срокът се удължава, без да се подписва допълнително споразумение.

(3) В случай че исканото удължение по ал. 1 е по-голямо от шест месеца, но не повече от една година, удължаването може да се извърши с решение на Изпълнителния съвет по предложение на съответната постоянна научно-експертна комисия след обсъждане на мотивите за исканото удължение с ръководителя на научния колектив.

Раздел VI

Анализ, контрол и оценка на изпълнението на финансираните проекти

Чл. 76. (1) Анализът, контролът и оценката на изпълнението на финансираните от Фонда проекти се осъществява от постоянните научно-експертни комисии въз основа на правила и критерии, приети от Изпълнителния съвет. Правилата включват и механизми за мониторинг на изпълнението и текущ и последващ контрол по отношение на приложимия режим за държавни помощи.

(2) След сключването на договорите по всеки конкурс Изпълнителният съвет разпределя финансираните проекти на постоянните научно-експертни комисии в съответствие с тяхната компетентност. Интердисциплинарни проекти се разпределят на постоянната научно-експертна комисия по основната научна област, която при обсъждането на отчетите може да покани представители на постоянни научно-експертни комисии по допълнителните научни области.

(3) При изпълнение на задълженията си по ал. 1 постоянните научно-експертни комисии осъществяват проверки в базовата организация или партньорските организации за изпълнение на дейностите по проекта или за резултатите от него.

Чл. 77. В двумесечен срок след публикуване на решението на Изпълнителния съвет за финансиране на проектите за всеки конкурс управителят организира информационна среща с ръководителите на научните колективи и счетоводителите, отговорни за финансовото обслужване на проектите, на която финансови специалисти от Фонда представят и разясняват указания за управление и отчитане на финансовите средства, предоставени от Фонда.

Чл. 78. (1) За всеки финансиран проект на интернет страницата на Фонда се създава отделна страница, включваща страница с публичен достъп и страница за техническа връзка с Фонда с ограничен достъп, в която е посочен отговорникът за този проект - член на постоянната научно-експертна комисия.

(2) Страницата с публичен достъп съдържа информацията по чл. 41, ал. 2, името на отговорника за този проект от постоянната научно-експертна комисия, както и:

1. описание на очакваните резултати;
2. постигнатите резултати от изпълнението на проекта по етапи, ако такива са предвидени, и кратък анализ на тяхната приложимост, в т. ч.:

а) списък на научните публикации, изработени във връзка с проекта, с интернет връзка към публикациите в електронната страница на списанието, в което са публикувани, и/или към публично достъпни електронни копия на публикациите, а за издания, публикувани само в печатен вид, се

публикува началната страница, страницата с отбелязано финансиране от Фонда и други страници по желание на научния колектив;

б) списък на патентите, изработени във връзка с проекта, с препратки към съответните интернет страници;

3. друга информация, свързана с проекта, като предложения за индустриални или други полезни за обществото приложения на резултатите.

(3) Страницата за техническа връзка с Фонда е с ограничен достъп, съдържа проектното предложение и подписания договор и се използва за обмен и съхранение в електронен вид на информация, включително за:

1. подаване на междинните и окончателния отчети;
2. получаване на оценките за изпълнението на проекта;
3. официална кореспонденция с Фонда във връзка с изпълнението на проекта.

(4) Ръководителят на научния колектив отговаря за предоставянето и обновяването на информацията на страницата на проекта. Информацията се съхранява за срока по чл. 26, ал. 4.

Чл. 79. (1) Ръководителите на научни колективи представят в сроковете, предвидени в договора:

1. междинни научни и финансови отчети за изпълнението на проекта;
2. окончателен научен и финансов отчет за изпълнението на проекта.

(2) Междинен научен и финансов отчет се изготвя за всеки етап от изпълнението на проекта, когато такива са предвидени, а при необходимост може да включва и актуализирана работна програма и актуализиран финансов план на проекта за следващия етап.

(3) Окончателен научен и финансов отчет се изготвя за цялостното изпълнение на проекта.

(4) В отчетите се включва информация за промените, направени по реда на членове 72 - 75.

(5) Отчетите се подават в електронен формат и на хартиен носител.

(6) Ако междинен или окончателен отчет по проект не бъде предаден до два месеца след изтичане на определения срок по ал. 1, Фондът предприема действия, предвидени в договора за финансиране. Ръководителят и членовете на научния колектив на проекта нямат право да участват в колективи за подаване на нови проектни предложения по конкурси на Фонда до предаване на отчета.

Чл. 80. (1) Научният отчет се представя на български език, а в определени в Насоките за кандидатстване или в договора за финансиране на проекта случаи и на английски език, и включва:

1. кратко описание на осъществените изследвания или дейности по всеки от работните пакети, описание на постигнатото по всеки от очакваните научни резултати за дадения етап и обяснение на причините, ако част от очакваните резултати не са постигнати;

2. списък на научните публикации (публикувани и/или приети за печат) и заявки за патенти, включващи научни изследвания, финансирани по проекта, отговарящи на изискването по чл. 70, както и копия от тези публикации и заявки, когато е приложимо; в случаите, при които една публикация се

отчита в повече от един проект, това се описва в отчета, като се отбелязва приносът на всеки от проектите за публикацията в проценти;

3. списък на участията в научни форуми или посещения в научни организации в чужбина, на които са представени резултати от проекта;

4. отчет за изпълнение на Плана за разпространение и приложение на научните резултати от изпълнението на проекта;

5. информацията, която се публикува на интернет страницата на проекта съгласно чл. 78, ал. 2;

6. по преценка на ръководителя на научния колектив към отчета се прилага списък и копия на ръкописи на публикации, изпратени за печат.

(2) Научният отчет се подписва от ръководителя и членовете на научния колектив.

Чл. 81. (1) Финансовият отчет се представя на български език и включва необходимата счетоводна информация за преценка на допустимостта на направените разходи съгласно правилата по чл. 13, т. 8. Към финансовия отчет се прилагат заверени копия на разходооправдателните документи за направените преки допустими разходи, върху които е отбелязано, че разходът е извършен по съответния проект.

(2) Финансовият отчет се подписва от ръководителя и от главния счетоводител на базовата организация.

Чл. 82. (1) В зависимост от постигнатите резултати за всеки проект се поставят индивидуални оценки и обща научна оценка, които може да са:

1. „много добър“ - проекти, постигнали повече резултати от очакваните, които са отразени в публикувани или приети за печат научни публикации в авторитетни научни списания с импакт фактор/ранг, отговарящи на изискването по чл. 70, или заявки за патенти или за полезни модели, а за проекти в областта на обществените и хуманитарните науки - в статии, публикувани или приети за печат в реферирани и индексирани списания, както и в рецензирани студии или монографии;

2. „добър“ - проекти, постигнали основната част от научните резултати за дадения етап, но не по-малко от осемдесет процента от тях, или еквивалентни по значимост резултати, свързани с работа по проекта, които са отразени в публикувани или приети за печат научни публикации в списания с импакт фактор/ранг, отговарящи на изискването по чл. 70, или заявки за патенти или за полезни модели, изградена апаратура с уникални характеристики, а за проекти в областта на обществените и хуманитарните науки - в статии, публикувани или приети за печат в реферирани и индексирани списания, както и в рецензирани студии или монографии;

3. „задоволителен“ - проекти, постигнали част от научните резултати за дадения етап, но не по-малко от петдесет процента от тях, или еквивалентни по значимост резултати, свързани с работа по проекта; при междинно отчитане постигнатите резултати трябва да дават възможност проектът да бъде продължен и успешно завършен;

4. „незадоволителен“ - проекти, постигнали по-малко от петдесет процента от очакваните резултати, и липса на научни публикации, поради което след междинното отчитане проектът не може да бъде продължен или завършен успешно.

(2) Индивидуалните оценки се поставят от независими оценители. Броят независими оценители за всеки тип проекти се определя с правилата по чл. 76, ал. 1.

(3) Общата научна оценка на всеки проект се приема с решение на съответната постоянна научно-експертна комисия въз основа на индивидуалните оценки и отчитайки критериите по ал. 1.

(4) Критериите за оценяване и броят независими оценители на отчети на проекти, финансирани по конкурсите по чл. 36, се определят от Изпълнителния съвет за всеки тип конкурси.

Чл. 83. (1) След изтичане на срока за представяне на научните и финансовите отчети за всеки проект постоянната научно-експертна комисия определя с решение независими оценители от базата данни по чл. 6, ал. 1, т. 2, които са изразили съгласие да оценяват междинни и окончателни отчети на проекти. За всеки отчет се определят и резервни оценители.

(2) При определянето на независимите оценители не се допуска наличие на обстоятелствата, посочени в чл. 55, ал. 2.

(3) Един независим оценител може да оценява не повече от седем отчета на проекти в рамките на една календарна година.

(4) Независимите оценители са анонимни за колектива на проекта, както и за всички лица с изключение на членовете и секретаря на съответната постоянна научно-експертна комисия.

Чл. 84. (1) Секретарят на постоянната научно-експертна комисия изпраща до независимите оценители:

1. уведомление за избора;
2. подробни указания за правилата и критериите за оценяване на изпълнението на проектите;
3. връзка към страниците по чл. 78, ал. 1 за научните и финансовите отчети по проектите, които ще оценяват.

(2) В срок, определен в правилата по чл. 76, ал. 1, независимите оценители:

1. оценяват и мотивират оценките си за постигнатите научни резултати и изпълнението на проекта въз основа на информацията в научния отчет и публикуваните или приетите за печат научни публикации съгласно чл. 82;

2. изразяват становище за съответствие на финансовите разходи с условията на договора и с финансовия план, като отчитат направените в тях промени, ако има такива;

3. за проекти, оценени с оценка „задоволителен“, изразяват становище с каква част да бъде намалена предвидената сума по договора за следващия етап на проекта;

4. при междинно отчитане може да препоръчат промени в работна програма или финансов план за следващия етап на проекта.

Чл. 85. (1) Финансовите отчети на проектите се проверяват за допустимост за разходваните средства от одитор - експерт-счетоводител.

(2) При установяване на несъответствие или необходимост от допълнителни разяснения одиторът информира писмено ръководителя на научния колектив и ръководителя на базовата организация, които могат да представят допълнителни разяснения и/или документи в срок до 14 дни след получаване на писмото.

(3) Одиторът изготвя мотивиран доклад до управителя на Фонда и до съответната постоянна научно-експертна комисия, в който дава оценка за направените разходи. При установяване на неизразходвани, изразходвани в нарушение на финансовия план и/или неправомерно изразходвани средства определя размера на одобрените разходи и на средствата, подлежащи на прехвърляне за следващ етап или на възстановяване.

(4) Фондът не може да изисква възстановяване на други средства с изключение на средствата, подлежащи на възстановяване съгласно ал. 3 или в случай на незадоволителна оценка след решение на Изпълнителния съвет по чл. 89, ал. 4.

Чл. 86. (1) След постъпване на оценките по чл. 84, ал. 2 и доклада по чл. 85, ал. 3 за всеки отчетен проект постоянната научно-експертна комисия установява съответствието на индивидуалните оценки с критериите за оценяване на изпълнението на проектите и при липса на съответствие уведомява оценителя да коригира несъответствието в едномесечен срок от получаване на уведомлението.

(2) Постоянната научно-експертна комисия разглежда доклада по чл. 85, ал. 3 и при необходимост изисква от одитора разяснения по направените констатации.

(3) Въз основа на индивидуалните оценки постоянната научно-експертна комисия приема обща научна оценка на проекта или на съответния етап.

(4) Постоянната научно-експертна комисия представя на Изпълнителния съвет доклад за утвърждаване на общите научни оценки за всеки проект и съгласувано с управителя на Фонда предложение за окончателен размер на одобрените разходи по проекта.

(5) Ако при приключване на проекта окончателният размер на одобрените разходи по ал. 4 е по-малък от получените, в доклада по ал. 4 се определя и размерът на средствата, подлежащи на възстановяване.

Чл. 87. (1) Изпълнителният съвет разглежда доклада по чл. 86, ал. 4 на съответната постоянна научно-експертна комисия и за всеки проект приема решение, с което:

1. утвърждава общата оценка на междинния, съответно окончателния отчет;
2. утвърждава окончателния размер на одобрените разходи за съответния етап или за цялостното изпълнение на проекта, а в случаите по чл. 86, ал. 5 - и размера на средствата, подлежащи на възстановяване.

(2) За междинни отчети на проекти, получили оценка „много добър" или „добър", Изпълнителният съвет приема решение за отпускане на средствата за следващия етап на проектите в пълния размер, предвиден в договора.

(3) За междинни отчети на проекти, получили оценка „задоволителен", Изпълнителният съвет разглежда препоръките на независимите оценители и на съответната постоянна научно-експертна комисия и приема решение за продължаване на проекта, като намалява сумата за финансиране на следващия етап на проекта до не повече от 70 процента от средствата за втория етап на проекта, предвидени в договора.

(4) За проекти, получили оценка „незадоволителен", Изпълнителният съвет приема решение за прекратяване на договора за финансиране на проекта, след като изслуша председателя на съответната постоянна научно-експертна комисия. Решението може да включва частично или пълно възстановяване на получените средства, включително и тези за персонал.

(5) Всички средства, за които е установена недопустимост, се възстановяват на Фонда в пълен размер, считано от датата, на която съответният изпълнител е уведомен за решението на Изпълнителния съвет по ал. 1, т. 2.

(6) Решенията по ал. 1 - 4 се съобщават от управителя на Фонда на изпълнителите по чл. 64, ал. 1, т. 1 в петдневен срок след приемането им.

(7) До двадесет работни дни след приемане на решението на Изпълнителния съвет по ал. 1 Фондът превежда съответните суми за следващия етап на проекта. Ако при приемане на решението на Изпълнителния съвет Годишната оперативна програма за съответната година не е утвърдена, изплащането се извършва до двадесет работни дни след утвърждаването ѝ.

(8) Проектът се счита за приключен след утвърждаване от Изпълнителния съвет на окончателна обща научна оценка и финансов отчет на проекта и възстановяване на средствата по ал. 4 или 5, ако има такива. За приключването на проекта управителят и изпълнителите подписват протокол.

Чл. 88. Решенията по чл. 87 се вземат не по-късно от 3 месеца след подаване на съответния отчет и се публикуват на интернет страницата на Фонда след изтичане на срока за подаване на възражения или след потвърждаване на решението при условията на чл. 89, ал. 4 или 5.

Чл. 89. (1) Ръководителят на научния колектив и/или ръководителят на базовата организация могат в едномесечен срок от датата на получаване на уведомлението по чл. 87, ал. 6 да направят мотивирано възражение срещу решенията на Изпълнителния съвет по чл. 87, ал. 1 или 4.

(2) На първото си заседание след постъпване на възражение срещу научната оценка на определен проект съответната постоянна научно-експертна комисия в присъствие на управителя на Фонда определя чрез жребий супероценител от база данни „Оценители на проекти" по чл. 6, ал. 1, т. 2 за съответната научна област, който отговаря на минималните изисквания съгласно приложението към чл. 7, ал. 2. Супероценителят изготвя индивидуална оценка при условията и по реда на чл. 84, ал. 2,

преценява дали оценката на постоянната научно-експертна комисия е мотивирана и прави обосновано предложение за решение на Изпълнителния съвет.

(3) След постъпване на възражението срещу решение за възстановяване на средства управителят на Фонда в присъствие на ръководителя на научния колектив, представител на базовата организация, и председателя на съответната постоянна научно-експертна комисия определя чрез жребий независим одитор, който изготвя становище за допустимостта на изразходваните средства по чл. 85 на основа на финансовия отчет, одитния доклад и мотивираното възражение по ал. 1.

(4) Въз основа на мотивираното становище на супероценителя Изпълнителният съвет разглежда отново решението на постоянната научно-експертна комисия и оценките на оценителите и потвърждава или променя решението си по чл. 87, ал. 1, т. 1.

(5) Въз основа на становището на независимия одитор Изпълнителният съвет потвърждава или променя решението си по чл. 87, ал. 1, т. 2.

(6) Срещу решенията по ал. 4 и 5 не може да се подава ново възражение.

Чл. 90. (1) По предложение на постоянните научно-експертни комисии Изпълнителният съвет определя до два най-успешни проекта от всеки приключил конкурс, които са постигнали най-добри резултати по отношение на целите на конкурса, като се отчита импакт факторът/рангът на списанията, в които са публикувани научните резултати, както и заявките за патенти, изградена апаратура с уникални характеристики, а за проекти в областта на обществените и хуманитарните науки - статиите, публикувани в реферирани или индексирани списания, както и в рецензирани студии или монографии.

(2) Проекти, определени по ал. 1, се обявяват на интернет страницата на Фонда и ръководителят, членовете на научните колективи и научните организации получават грамоти от Фонда за най-успешен проект за съответния конкурс.

(3) Ръководителите на научни колективи на проекти, получили незадоволителна научна оценка при междинно или крайно оценяване, се обявяват на интернет страницата на Фонда и нямат право да кандидатстват като ръководители или членове на колективи по проекти за срок три години, считано от датата на решението на Изпълнителния съвет по чл. 87, ал. 1, т. 1.

Раздел VII

Отчитане дейността на Фонда

Чл. 91. (1) Ежегодно в срок до 31 март Фондът представя на министъра на образованието и науката годишен отчет за дейността си.

(2) Годишният отчет за дейността на Фонда включва:

1. информация за наименованията на конкурсите за годината, предвиденото и одобрено финансиране по тях, броя кандидатствали и одобрени проекти и статистическа информация по научни области, научни организации и др.;

2. анализ и оценка на проведеното оценяване на проектите, както и на установените проблеми;

3. анализ и оценка на проведените оценявания на междинни отчети по текущи проекти и информация за продължените проекти по различните типове проекти;

4. анализ и оценка на проведените оценявания на окончателни отчети по проекти, общото финансиране по тях, посочване на положителни примери за успешни проекти и на проекти, за които са установени проблеми;

5. информация за това, какъв дял от националната научна продукция в отделните научни области за предходната година съгласно международните бази данни ISI, Scopus и други бази данни е реализиран с финансовата подкрепа на Фонда;

6. информация за административните разходи на Фонда за годината;

7. общо заключение за дейността на Фонда през изминалата година и предприети или препоръчани мерки за подобряване дейността на Фонда.

(3) Годишният отчет се публикува на интернет страницата на Фонда и се представя публично пред представители на научната общност от председателя на Изпълнителния съвет и управителя заедно с годишната оперативна програма на Фонда за текущата година.

Глава четвърта

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТТА

Раздел I

Организация на дейността на Фонда

Чл. 92. (1) Организационното и административното обслужване на Фонда се осъществяват от служителите по трудово правоотношение.

(2) Управителят сключва, изменя и прекратява трудовите договори със служителите във Фонда.

(3) Управителят утвърждава длъжностните характеристики на служителите във Фонда.

Чл. 93. (1) Изпълнителният съвет приема правила за организация на работата, за документооборота и други специфични разпоредби, свързани с административното управление на Фонда.

(2) Изпълнителният съвет приема длъжностното разписание и разпределението на функциите на административните звена по предложение на управителя.

Раздел II

Информационно осигуряване на дейността на Фонда

Чл. 94. (1) В база данни „Оценители на проекти“ по чл. 6, ал. 1, т. 2 се включват оценители от предходната година и експертите, заявили желание да се включат в базата данни през текущата година. До 1 март всяка година чрез интернет страницата си Фондът отправя покана до български и чуждестранни експерти да се регистрират в база данни „Оценители на проекти“.

(2) След обявяването на всяка конкурсна сесия Изпълнителният съвет утвърждава списъка на потенциалните оценители, изготвен на основата на базата данни „Оценители на проекти“ за съответните научни области. Списъкът може да се допълва след решение на Изпълнителния съвет с

постъпили заявления от експерти, които отговарят на условията на Приложението към чл. 7, ал. 2 и не са изключени от базите данни с решение на Изпълнителния съвет по чл. 61, ал. 4.

Чл. 95. (1) Базата данни „Проекти“ по чл. 6, ал. 1, т. 3 съдържа две секции:

1. текущи проекти;

2. приключили проекти.

(2) Базата данни включва информацията, предвидена в чл. 78, ал. 2, за всеки проект.

Раздел III

Публичност на дейността на Фонда

Чл. 96. (1) Фондът работи в условията на публичност и прозрачност, като информира за вземаните решения и резултатите от тяхното изпълнение.

(2) Фондът предоставя ясна и подробна информация на потенциалните кандидати за условията и правилата за участие в конкурсите.

Чл. 97. (1) Фондът поддържа официална страница в интернет с адрес <http://www.fni.bg/>, чрез която предоставя информация и материали за своята дейност.

(2) На интернет страницата на Фонда се публикува информация за началото и края на мандата на Изпълнителния съвет и кратки биографични данни на неговите членове.

(3) След приключване на мандата на всеки Изпълнителен съвет Фондът публикува обобщен списък на независимите оценители, участвали в оценяването на проекти по приключилите конкурси, проведени по време на мандата му.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Действащият към влизането в сила на този правилник Изпълнителен съвет продължава да изпълнява правомощията си до изтичане на мандата му.

§ 2. В срок два месеца от влизането в сила на правилника се допълва съставът на съвета до броя членове по чл. 11, ал. 1 при условията и по реда, по който са определени останалите членове на Изпълнителния съвет.

§ 3. В срок до един месец от влизане в сила на правилника Изпълнителният съвет обявява конкурс за управител.

§ 4. Действащите към влизане в сила на този правилник временни научно-експертни комисии продължават да осъществяват дейността си до приключване на съответния конкурс, а действащите постоянни научно-експертни комисии - до изтичане на мандата им.

§ 5. Конкурсните процедури, открити преди влизане в сила на правилника, се довършват и договорите за финансиране се сключват по досегашния ред.

§ 6. Отменя се Правилникът на Фонд „Научни изследвания“, издаден от министъра на образованието и науката (обн., ДВ, бр. 73 от 2004 г.; изм., бр. 104 от 2005 г., бр. 86 от 2006 г., бр. 107 от 2008 г., бр. 29 от 2010 г., бр. 49 от 2013 г., бр. 47 от 2014 г. и бр. 41 от 31.05.2016 г.).

§ 7. Този правилник се издава на основание чл. 14 от Закона за насърчаване на научните изследвания.

Приложение към чл. 7, ал. 2

Минимални изисквания за членовете на Изпълнителния съвет на Фонда, за членовете на научно-експертните комисии и супероценители и за оценители

1. Минималните изисквания за членовете на Изпълнителния съвет по научни области са:

а) за последните пет години не по-малко от десет научни публикации;

б) за цялата кариера на учения да са изпълнени всички от посочените изисквания:

Биологически науки: 40 научни публикации, от които поне 30 научни статии в списания с импакт фактор или импакт ранг, индекс на Хирш 10.

Математически науки и информатика: 30 научни публикации, от които за математически науки поне 15 научни статии в списания с импакт фактор или импакт ранг, индекс на Хирш 8, а за информатика поне 20 научни статии в рецензирани списания, 40 цитирания.

Медицински науки: 40 научни публикации, от които поне 30 научни статии в списания с импакт фактор или импакт ранг, индекс на Хирш 10.

Науки за земята: 40 научни публикации, от които поне 20 научни статии в списания с импакт фактор или импакт ранг, индекс на Хирш 7.

Обществени науки: 2 монографии, 40 научни публикации, 60 цитирания.

Селскостопански науки: 40 научни публикации, от които поне 20 научни статии в рецензирани списания, 40 цитирания.

Технически науки: 40 научни публикации, от които поне 20 научни статии в рецензирани списания, 40 цитирания.

Физически науки: 40 научни публикации, от които поне 30 научни статии в списания с импакт фактор или импакт ранг, индекс на Хирш 8.

Химически науки: 40 научни публикации, от които поне 30 научни статии в списания с импакт фактор или импакт ранг, индекс на Хирш 10.

Хуманитарни науки: 2 монографии, 40 научни публикации, 60 цитирания.

2. Минималните изисквания за членовете на научно-експертни комисии и супероценители по научни области са:

а) за последните пет години не по-малко от пет научни публикации;

б) за цялата кариера на учения да са изпълнени всички от посочените изисквания:

Биологически науки: 20 научни публикации, от които поне 15 научни статии в списания с импакт фактор или импакт ранг, индекс на Хирш 7.

Математически науки и информатика: 15 научни публикации, от които за математически науки поне 10 научни статии в списания с импакт фактор или импакт ранг, индекс на Хирш 5, а за информатика поне 10 научни статии в рецензирани списания, 20 цитирания.

Медицински науки: 20 научни публикации, от които поне 15 научни статии в списания с импакт фактор или импакт ранг, индекс на Хирш 7.

Науки за земята: 20 научни публикации, от които поне 10 научни статии в списания с импакт фактор или импакт ранг, индекс на Хирш 5.

Обществени науки: 1 монография, 20 научни публикации, 30 цитирания.

Селскостопански науки: 20 научни публикации, от които поне 10 научни статии в рецензирани списания, 20 цитирания.

Технически науки: 20 научни публикации, от които поне 10 научни статии в рецензирани списания, 20 цитирания.

Физически науки: 20 научни публикации, от които поне 15 научни статии в списания с импакт фактор или импакт ранг, индекс на Хирш 6.

Химически науки: 20 научни публикации, от които поне 15 научни статии в списания с импакт фактор или импакт ранг, индекс на Хирш 7.

Хуманитарни науки: 1 монография, 20 научни публикации, 30 цитирания.

3. Минималните изисквания за оценители по научни области са:

а) за последните пет години не по-малко от пет научни публикации;

б) за цялата кариера на учения да са изпълнени всички от посочените изисквания:

Биологически науки: 15 научни публикации, от които поне 10 научни статии в списания с импакт фактор или импакт ранг, индекс на Хирш 5.

Математически науки и информатика: 10 научни публикации, от които за математически науки поне 6 научни статии в списания с импакт фактор или импакт ранг, индекс на Хирш 3, а за информатика поне 8 научни статии в рецензирани списания, 10 цитирания.

Медицински науки: 15 научни публикации, от които поне 10 научни статии в списания с импакт фактор или импакт ранг, индекс на Хирш 5.

Науки за земята: 15 научни публикации, от които поне 8 научни статии в списания с импакт фактор или импакт ранг, индекс на Хирш 4.

Обществени науки: 1 монография или 15 научни публикации, 15 цитирания.

Селскостопански науки: 15 научни публикации, от които поне 8 научни статии в рецензирани списания, 10 цитирания.

Технически науки: 15 научни публикации, от които поне 8 научни статии в рецензирани списания, 10 цитирания.

Физически науки: 15 научни публикации, от които поне 10 научни статии в списания с импакт фактор или импакт ранг, индекс на Хирш 4.

Химически науки: 15 научни публикации, от които поне 10 научни статии в списания с импакт фактор или импакт ранг, индекс на Хирш 5.

Хуманитарни науки: 1 монография или 15 научни публикации, 15 цитирания.

4. Учените, които работят в интердисциплинарни области, могат да се включат във всички области, в които са компетентни, като една интердисциплинарна публикация може да бъде представена във всички научни области, за които се отнася.

5. Стойността на индексът на Хирш се отчита за всички научни публикации на учения, като са изключени самоцитиранията, по данни от Web of Science или Scopus (по-голямата от двете).

6. В броя научни публикации се включват:

- публикации в научни списания с импакт фактор или импакт ранг;
- публикации в научни списания без импакт фактор или импакт ранг, в които ръкописите се рецензират;
- студии;
- доклади от научни форуми, публикувани в пълен текст;
- патенти.

7. Публикациите, заявени съгласно т. 6, трябва да могат да бъдат проверени от Фонда чрез базите данни Web of Science, Scopus, ERIH Plus или чрез официалните страници на издателствата на списанията или монографиите или да бъдат доказани от авторите по друг начин.

8. В броя цитирания не се включват автоцитиранията на автора и другите съавтори на научната публикация.

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

МИНИСТЪР НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА